

Stefánia

TÁRSASÁG • KULTÚRA • IFJÚSÁG • BŰNÜGY • SPORT

Búcsú Európa Asszonyától

„A család és a szeretet-szolgálat a legfontosabb nekem. Mert Isten kezében vagyunk; azt, milyen hosszú az életünk ő szabja meg, de azt, milyen mély az életünk, azt mi magunk. Az én életem mélyebb lett a máltai munka által. S öröm nekem, hogy a mi szervezetünkről azt tudják, mi tisztességesen bánunk az adományokkal; oda juttatjuk el, ahová kell, az kapja, akinek szánták; ha kell, a veszélyes helyekre is elvisszük, és úgy adjuk át, szeretetbe csomagolva, hogy megőrizzük a rászorulóknak méltóságát. Mi szeretetből és szeretettel szolgálunk, és ezáltal leszünk lelkünkben gazdagabbak. Mert aki szeretetet ad, az saját magából ad, és az a lehető legtöbb. A szeretet az alfa és az omega, ha az megvan, minden megvan.” – Szegeden mondta ezt a város lapjának adott interjújában – mintegy hitvallásként – 1992-ben Csilla asszony. Szavait a szeretet szolgálatában példaadó, önfeláldozó életével hitelesítette – s ezért gyászolják ma Európa szerte, pótolhatatlan veszteségként a karitatív mozgalomnak.

A háburú elől Magyarországról családjával külföldre menekített gyermekként hosszú évekig tapasztalta, milyen hontalannak, idegennek lenni, nélkülözni. S mennyit kell hittel, erős lélekkel, kitartással tanulni, dolgozni azért, hogy kikerülhessen ebből a helyzetből. A caracasi kolostori iskolából az amerikai egyetem vasszorgalommal haladt, diplomásan kémiai kutatóként kezdett dolgozni. Súlyos baleset, gerincműtét után családjára segítségére

Fotó: Nagy László

Csilla Freifrau von Boeselager bárónőért szól a lélekharang ma délelőtt Höllinghofenben, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat életrehívójától vesznek búcsút.

rokkantan is munkát vállalt, pályát módosítva, termékmenedzserként járt a világot, hat nyelven beszélve. Dr. Wolfhard Freiherr von Boeselager báróval 1973-ban kötött házasságot, és súlyos gerincbetegsége ellenére is megszülte leányaikat, Ildikót és Ilonát. 1989-ben pedig „anyakönyveztek” a szinte gyermeke-

ként létrehozott Magyar Máltai Szeretetszolgálatot, az első német-magyar bilaterális szervezetet. Ezáltal – a világsajtó szerint – „országjárásra” volt abban, hogy kinyílt Kelet felé Európa ajtaja”. Számos elismerést, magasrangú kitüntetést kapott munkájáért, de számára a legnagyobb örömet az okozta, hogy 1990-ben

neki ítelték a politikamentes társadalmi szervezetek az Európa Asszonya címet. Tevékenysége valóban egész Európa, de különösen a magyarság megsegítését célozta. 1990-ben például 344 kamionnyi adományt indított útnak Magyarországra, 40 millió márkáértékből.

És szívügye volt, hogy az adományokból Szegednek is bőven jusson. Nagylelkű segítségével rendezték be városunk piarista gimnáziumát, a Karolina iskolát, a Teleki utcai szeretetotthont, sok-sokmillió értékű orvosi műszer, gyógyszer jutott kórházainknak, klinikáinknak. Többször tett látogatást Szegeden, hogy találkozhasson itt dolgozó máltai testvéreivel, illetve szorgalmazhassa egy itteni máltai bázis kialakítását, aminek javára tavaly decemberben többmillió forintos nemeslelkű adományt tett.

Önként vállalt, önfeláldozó tevékenységét a rászorulóknak megsegítésére súlyos betegséggel dacolva, több műtét, orvosi kezelés közben is végezte, napi 12-14 órát dolgozott tolószékhöz, rokkantkocsijához kötvé is, betegágyban is, míg a halálos kór 1994. február 23-án le nem győzte testét.

Lelkét úgy adta vissza teremtőjének, hogy köztünk maradt azzal, amit megteremtett. Itt, ebben a városban is. Ahogyan az újszegedi katolikus templomban érte felajánlott szentmisén a szegedi máltai közösség fogadta: „Embersége példáját, tanítását, szeretettel szolgáló hitét megtartva és továbbadva őrizzük lelkünkben Csilla Testvérünket”.

Szabó Magdolna

Rágódni

Rigó Béla nem akármilyen vitatárs, illik hát megköszönnöm tegnapi glosszáját, amelyben – általa is jó szándékúnak minősített – tévedésemet kiigazítja. (Rövid emlékeztetőül: múltkor „erős felindulásban elkövetett” hasonló műfajú írásomban fölidéztem, milyen szellemes metaforával intette nagyobb szerénységére pár éve Kis Jánost **Eörsi István**.) Igaza van Rigó Bélának: emlékeztetőül „kotorásztam” elő az egykori idézetet. Ő tudja jól: a kioktatott férfiú nem Kis, hanem Kenedi János volt. Mindez persze lehetne kettőnk magánügye is. Rigó Béla telefonon is elmondhatta volna a régi barátság okán, hogy emlékeztetünk olykor csalóka, jobb a tényeket ellenőrizni.

Amiért mégis általánosabb érvényű a kiigazítás, azért érdemes volt Bélának megírnia a cikket. Olykor valóban durva csúsztatások, félremagyarázások születnek egy-egy pontatlan,

különösen pedig szándékosan torzított idézet nyomán. A politikában ez manapság – sajnos – burjánzó divat. Legalább mi, irodalmárok ne essünk ebbe a hibába, erre a szakma tisztessége is kötelez bennünket. Jó lenne, ha kettőnk barátságos szóváltásából magabiztos politikusok is tanulnának.

Másik figyelemre méltó elem Rigó Béla glosszájában az a célzás, amely sokunk régi vágya: szűnjék meg a feudalizmus az irodalmi és szellemi életben. Legyen demokrácia ott is, ez pedig jelentse azt, hogy annak legyen igaza, akinek valóban igaza van.

Az igazság persze furcsa jószág, olykor követhetetlenül bujkál erre-arra. Hogy megtaláljuk, bizonyára nem is kellene egymásba harapnunk. Elegendő csupán többet rágódni – a tényeken. Ezt a tanácsunkat talán közösen fölajánlhatjuk Rigó Bélával megerősítésül mindazoknak, akik velünk együtt az igazság elérésére törekvő, s nem az egymást megsemmisíteni akaró vitastílus hívei.

Annus József

Bikacsök

A vasárnapot átlengő békességet a Széchenyi téri gerlek bűgása tette még teljesebbé, a napsütésben málázva sétáló lelkí szeméi előtt pedig a déleledre várható húsvetes arany karikái sejtettek föl – amikor valaki egyszerre a bikacsöket kezdte emlegetni.

Roszkedvű bácsika nézdegélt a jövődő busz irányába, kopott, rövid fekete kabában, fején vedlésnek indult kucsma. Csak úgy magában beszélgetett, visszagondolva, hogy ő is sofőr volt valamikor. Ez a következő megjegyzéséből derült ki: „Negyvenhárom év alatt de sok csavargót szállítottam...!”

Aztán a jegy nélkül utazók megrendszabályozására tett javaslatot, nyilván sok éves tapasztalataiból merítve: „Bikacsök, az kéne nekik! Majd nem lógnának többet!”

Itt egy kis szünet következett, erre már többen fölfigyeltek, mondhatni: megállt a bikacsök a levegőben. Nemsokára megjött a kilences troll, a bácsi a Tisza-partig utazott – a leszállásjelzőnél még kommunizált egy kicsit, aztán kilépett a napsütésbe, folytatván útját a békés, derűs öregség felé.

Az utasok pedig megnyugodva engedték ismét át bensőjüket a vasárnapi ebéd előérzetének.

Nyilas

Nagy Bandó András

Vizslatás

Még négy év

Most a DEMOKRÁCIÁRÓL lesz szó. (Természetesen nem a „népi demokráciáról”, mert arról – hála istennek! – ma már szó sem lehet!) Csak úgy egyszerűen a demokráciáról, annak alapszabályairól, szóval magáról az állapotról.

Ha csupán néhány évet ugrunk vissza, talán rátalálunk arra a képre, mely az általunk akkor elképzelt demokráciát ábrázolja. Ugy gondoltuk akkoriban, hogy a népi demokráciát – ezt az áldemokráciát – lesöpörjük az akkoriban fúrt-faragott ellenzéki kerekasztalunkról, s újat csinálunk helyette. Ugy gondoltuk, hogy mindig is együtt utáltuk, gyűlöltük és untuk azt a bizonyos népit, jöjjön hát az új, az igazi demokrácia. (Ami ugyan nem jó, de egyelőre és még mindig nincs jobb nála!)

Arra gondoltunk, hogy eljő majd a többpártrendszer, s úgy váltogatják majd egymást a megdicsőült vagy levezített pártok, mint jobb éttermekben egymást a terítők.

Arra gondoltunk, hogy ha eljő a várva várt demokrácia, akkor mindenki és minden párt számára egyértelmű lesz, hogy itt lehet jönni, látni és győzni, de nem biztos, hogy lehet újra jönni, újra látni és újra győzni. Egyszerűen ilyen a demokrácia természetű. A nép, az a bizonyos istenadta nép általában olyan hülye természetű – főként a demokráciákban! –, hogy a négyévenként rendezett választásokon el szokta dönteni, hogy kell-e neki újabb négy esztendőre a kormányzó hatalom. És ha úgy dönt, hogy nem – akkor egyszerűen másra, egy újabbra voksol, azt gondolván, hogy majd ez az új kormányzó hatalom lesz. A nép tévedhet, de ettől a jogától akkor sem lehet megfosztani. Mert akkor ugyebár lőttek a demokráciának. (Es esetleg évek múlva kutathatják megint, hogy kik lőttek...)

Szóval ilyen a nép. De lássuk, milyen a hatalom!

A meglévő hatalom jól érzi magát abban a helyzetben, amiben van, méghozzá olyan jól, hogy legszívesebben még marasztalná magát egy kicsit, mondjuk újabb négy évre – aztán esetleg újabb és újabb négy évre, amíg össze nem jó megint a négy évtized! –, s azzal riogatja a népet, hogy veszélyes más pártra voksolni, mert valamennyi alkalmatlan a kormányzásra, és amatőr, és nemzetietlen, és bolsevista és minden, mi szem-szájnak undora, kivétel ők, akik azt mondják magukról, hogy ők az egyedül és főleg erkölcsileg alkalmasak és profik és nemzetiek és minden, hű!...

Már két éve kimondatott a sokat emlegetett mondat: „Újabb négy évre van szükségünk, mert nem szeretnénk, ha az ellenzék szüretelné le a gyümölcsöt az általunk elültetett fáról!”

Nos, ezt ugyan mondhatja egy hatalom nevében beszélő kormányzó, vagy bárki más, de nem kéreznék, hogy legyenek már szívések teljesíteni, mert

különben dühbe jövünk! Ez egy álom, amit meg lehet álmodni.

Ugy gondolom, azt sem illő kimondani, hogy csak mi vagyunk alkalmasak, s az sem biztos, hogy igaz, hogy csak nekünk van erkölcsi alapunk arra, hogy eszentül is kormányozzuk ezt az országot. Az meg aztán végképp elfelejtendő lenne, hogy ha valaki elkezd valamit, annak be is kell fejeznie. Mert ott volt például az az esőben papírt tépkedő fránya Bush elnök, aki annyit, de annyit mindent elkezdett, most meg ez a Clinton-fiú teszi-veszi magát, nem törődve azzal, hogy mit kezdett el az öreg, anno.

A gyümölcszedésről pedig csupán annyit, hogy nem az ellenzék fogja leszüretelni, hanem az a bizonyos sokat emlegetett nép. De az is csak akkor, ha tényleg gyümölcs terem azon a fán. Aki vetett, az arasson is. Csakhogy: kérem itt már most, a múlt tétben és az eljövő tavaszon is aratás folyik! Itt kérem némelyek akkorát kaszáltak már, hogy egy nemzet mehet utánuk, mint marokszedő! (Üres marokkal...) Es amikor ezt mondom, nem arról van szó, hogy itt nem voltak eredmények, mert kétségtelenül voltak. De azért nem annyira tarka az a pillangó! En már olyat is hallottam – vezető politikus mondotta! –, hogy „a demokrácia, melyet az MDF teremtett meg”. Ejnye, ejnye, Uraim, azért nem így mennek ám a dolgok! A demokráciát a helyzet teremtette meg. Aztán, amikor a helyzet adva volt, egyszerűen teremtődött magától is az a bizonyos demokrácia. Mert más is – más pártok is! – ugyanazt akarták ám!

Ami pedig a sikerek mutogatását illeti, abban valóban újat teremtett a kormányzó hatalom. Illetve reprodukálta a régit: kell egy TV, kell egy Rádió, kell egy csapat. Csakhogy mire felújításra került ez a darab, a közönség már rájött, hogy ismeri a forgatókönyvet. Rájött, hogy az az igaz, amit a szemével lát, s nem az, amit mutogatnak. Az az igaz, amit a fülével hall, s nem az, amit beszélnek neki. Szóval a népet ma már nem lehet etetni. Illetve lehet, de olyan ez a nép – főként a demokráciában –, hogy kiöklendezi mindazt, amit nem bír bevenni.

Egy demokráciában nem arra szavaz a nép, aki dicséri az elmúlt négy év tetteit, hanem arra, aki az újabb négy évre ígéretes programmal áll elő. Nos, Uraim, ez az, ami hiányzik. A kóserolásból meg annyit van, mint a nyúl! A választások előtti mosolygón nem fogja elfeledtetni azt a fölényeskedést, azt a gógót és mindentudóságot, ami négy éven át nekünk adott,

Es persze abban sem vagyok biztos, hogy föltétlenül be kell fejeznie azt, amit elkezdtek. Illetve abban biztos vagyok, hogy be kell fejeznie. (A nép meg majd eldönti, hogy neki mi a véleménye!)